

Maa-aines- ja ympäristölupa, Nybyn kallioalue, Morenia Oy, Olhava, li

OULYMP 27.06.2024 § 47
2894/11.01.00/2024

Asia

Morenia Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus kalliokiviaineksen ottamiseen, murskeen valmistukseen, välivarastointiin ja puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottamiseen lin kunnan Olhavan kylälle tilalle Takametsä 139-402-12-117.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija

Morenia Oy
Automaatitietie 1
90460 Oulunsalo
y-tunnus 3169375-1

Luvan hakemisperuste

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 27 §:n liitteen 1 taulukon 2 alakohdan 7 c mukaan luvanvaraista toimintaa on kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää ja alakohdan 7 e mukaan luvanvaraista toimintaa on tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on vähintään yhteensä 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Toimivaltainen viranomainen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen 2 §:n kohdan 6 a ja b perusteella. Lin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluvat kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää ja tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Asian vireilletulo

Yhteislupahakemus on jätetty 25.3.2024 ja sitä on täydennetty 4.4.2024, 16.4.2024 sekä 13.5.2024 ottamissuunnitelman osalta, sekä kiinteistön omistajan kirjallisella suostumuksella luvan hakemiseen. Kyseessä on uusi toiminta.

Alueen sijainti

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee lin kunnan Olhavan kylällä tilalla Takametsä 139-402-12-117, noin 3,6 kilometriä linnuntietä Nybystä pohjoiseen. Ottamisalueen koordinaatit ovat E: 423500 N: 7267425 (ETRS-TM35FIN).

Luvat ja sopimukset

Kiinteistön omistaa Tornator Oy. Luvan hakijalla on lupa kiinteistön omistajalta maa-ainesten ottamiseen.

Alueen kaavoitustilanne ja ympäristö

Suunnitelma-alueella ovat voimassa Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava ja Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava. 3. vaihemaakuntakaavassa ottoalue sijaitsee tuulivoimaloiden alueeksi merkityllä alueella (tv-1 310). Suunnitellun ottoalueen läheisyydessä on 3. vaihemaakuntakaavassa merkintä poronhoitoalueesta. Osayleiskaavassa ottoalue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella.

Suunniteltu toiminta-alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue Kynkäänharju (11139003) sijaitsee suunnitellusta toiminta-alueesta noin 6 kilometriä kaakkoon.

Lähin vakituinen asutus sijaitsee noin 2,9 km etäisyydellä länteen ja lähin vapaa-ajan asutus sijaitsee noin 2,6 km etäisyydellä pohjoiseen.

Lähin muinaisjäänös, Porokahojensuo (139010047), sijaitsee lähimmillään noin 2 km etäisyydellä suunnitellusta toiminta-alueesta kaakkoon.

Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavassa noin 30 metrin etäisyydelle ottamisalueesta on merkitty metsälain (1093/1996) 10 § mukainen kohde, joka on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Lähin vesistö, Ylimmäinen Pihlajajärvi, sijaitsee suunnitellusta ottoalueesta noin 2,5 km etäisyydellä itään.

Lähin luonnonsuojelualue, Takametsän suot (YSA234175) sijaitsee lähimmillään 330 metrin etäisyydellä koilliseen.

Muita häiriölle alttiita kohteita ovat lähimmillään noin 400 metrin etäisyydelle sijoittuvat tuulivoimalat.

Toiminnan kuvaus

Morenia Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kiviaineksen ottamiseen, murskeen valmistukseen ja välivarastointiin tilalle Takametsä 139-402-12-117. Lisäksi lupaa haetaan ylijäämämaiden vastaanottoon. Lupaa haetaan 10 vuodeksi. Otettava kiviaines käytetään alueen maanrakennuskohteisiin kuten tiestön ylläpitoon ja rakentamiseen sekä muihin maanrakennuskohteisiin. Alueella ei ole ollut aikaisempaa kiviainesten ottotoimintaa. Alue sijaitsee lin kunnassa, Olhavan kylässä, Nybystä pohjoiseen linnuntietä noin 3,6 km. Suunniteltu louhos sijaitsee nimettömän tuulivoimalatien varressa. Lähin osoite on Tuulijärventie 1182, josta louhos noin 2,7 km pohjoiseen.

Hakemuksen kohteena oleva alue on hakijan vuokraama. Alue on luonnontilainen metsätila, joka sijoittuu Myllykankaan tuulipuistoalueeseen. Ottotoiminta ja ottotoiminnan jälkeinen alueen jälkihoito suoritetaan siten, että se edesauttaa alueen mahdollista jatkokäyttöä metsätalous ja muuna alueena. Suunnitelman mukaisella toiminnalla ei ole merkittävää haitallista vaikutusta alueen maisema-arvoon. Suunnittelualueen ympäristössä kasvaa sekametsää ja se sijaitsee maa- ja metsätalousalueella. Alueen läheisyydessä ei ole asutusta. Ottamistoiminta ei tule aiheuttamaan muutoksia pohjaveden valumaolosuhteisiin. Toiminta ei ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa, eikä alueella ole suojelualueita tai muinaisjäännöskohteita, jotka voisivat olla ottotoiminnan esteenä. Lähin yksityinen luonnonsuojelualue (Takametsän suot, sijoittuu ottoalueelta noin 330 m itä- koilliseen. Toiminnalle ei ole vaikutusta suojeluun. Läheisiin tuulivoimaloihin jätetään vähintään 350 m suojaetäisyys ottoalueesta.

Morenia Oy ehdottaa, että uuden vakuuden suuruus olisi 15 000 eur.

Ottotoiminta

Ottoalueen koko on noin 1,45 ha ja tukitoiminta- ja varastointialueen koko on noin 0,8-1,0 ha. Ottotaso on +10,0 (N2000) ja louhintasyvyys 1-21 metriä. Otettava ainesmäärä on n. 150 000 m³. Ottoaika on kymmenen (10) vuotta.

Ottaminen toteutetaan suunnitelmien mukaisesti varastoalueelta louhien ottoalueelle. Louhinnan edetessä rakennetaan ajoluiska (n. 1:7 tai loivempi) alueen pohjalle. Ajoluiska rakennetaan louheesta, alueelta kuorituista pintamaista sekä alueelle vastaanotettavista puhtaista ylijäämämaista. Maita voidaan vastaanottaa rakennuskohteista yhteensä 40000 m³tr. Vastaanotettavia maista voidaan myös jalostaa jatkotuotteita.

Ottoalue on suurelta osin pintakalliota. Paikoin pintamaita alueella on n. 0,5-2,0 m paksusti. Varastoalue sijoitetaan ajotien varteen.

Suunniteltu otto tapahtuu suunnitelmarajauksen mukaisesti. Naapuritiloihin jätetään 30 metrin suojavyöhyke. Suunnitelmassa on käytetty GPS sekä maanmittauslaitoksen korkeustietoja. Kulmapisteiden koordinaatit on ilmaistu suunnitelmapiirroksessa.

Arvioitu vesipinta ojaostossa on likimain tasolla +28.5 (N2000). Suunnitelmissa täyttymisvesipintana on käytetty tätä, ja alueen reunat luiskataan 1:3, 2 m täyttymisvesipinnan alapuolelle tasoon 26,5 mistä otto jatkuu pystysuorana pohjalle asti.

Puut poistetaan alueelta tarpeen mukaan ja otettavan kallioaineksen päällä olevat pintamaat kuoritaan alueen reunoille. Kuorittua maata käytetään maisemointiin mahdollisuuksien mukaan myöhemmässä vaiheessa.

Louhinta- ja murskaustoiminta

Alueella jalostetaan kalliokiviainesta. Pääosa louhitusta kiviaineksesta murskataan, seulotaan tai välpätään. Kallion louhintaporaus suoritetaan siirrettävillä porausvaunuilla. Räjätysaineita ei varastoida alueella. Louheen murskaus suoritetaan siirrettävällä 2-3-vaiheisella murskauslaitoksella. Pääsääntöisesti laitteistona on esi-/leukamurskain, väli- ja jälkimurskaimet, kuljettimet ja seulastot. Murskauslaitoksen syöttöön käytetään tarpeen mukaan joko kaivin- tai pyöräkonetta ja valmiin murskeen vastaanotossa ja varastoinnissa pyöräkuormaajaa. Käyttöenergia murskalaitokselle tuotetaan aggregaateilla, joiden

polttoaineena on kevyt polttoöljy. Alueelta louhittava ja murskattava kiviaineksen määrä on keskimäärin noin 42 000 t / vuosi ja enimmillään 168 000 t / vuosi.

Toiminta ei ole jatkuvaa vaan tuotantojaksoina kysynnän mukaan. Keskimäärin harvemmin kuin kerran vuodessa, toimintajaksojen pituuksien ollessa arviolta 1-4 viikkoa kerrallaan. Varastoon tehdään eri murskelajikkeita tarpeen mukaan. Varastointiaika vaihtelee kysynnän mukaan. Ylisuurien kivien rikutusta suoritetaan tarvittaessa. Toiminta on ympärivuotista, painottuen pääasiassa kuivankelinaikaan (kesäaika).

Murskausta suoritetaan maanantaista perjantaihin klo 7:00-22:00 arviolta 50 päivää vuodessa, porausta maanantaista perjantaihin klo 7:00-21:00 15 pv/vuosi, rikutusta maanantaista perjantaihin klo 8:00-18:00 15pv/vuosi, räjäytyksiä maanantaista perjantaihin klo 8:00-18:00 5pv/vuosi ja kuormausta ja kuljetusta maanantaista perjantaihin 6:00-22:00 ja mahdollisesti lauantaisin klo 7:00-18:00 150 pv/vuosi.

Murskauslaitos toimii ottoalueen pohjalla irrotetun kalliokiviaineksen vierellä alimmillaan korossa +10,0 m. Tuotekasat sijoitetaan tukitoiminta- ja varastointialueelle ja kasoja voidaan sijoitella väliaikaisesti myös ottoalueelle. Mikäli alueella varastoidaan polttonesteitä, säilytetään ne kaksoisvaipallisissa säiliöissä ja tankkausalueen pohja tehdään muovikalvolla ja maa-aineksilla vettä läpäisemättömäksi. Ajanjaksoina, jolloin alueella ei ole jatkuvaa toimintaa, siellä ei säilytetä mitään polttoaineita tai öljytuotteita.

Toiminnassa käytettävät polttoaineet ja muut aineet:

	Keskimääräinen kulutus (t/v)	Maksimikulutus (t/v)
Polttoöljy	45	160
Öljyt	0,8	3,1
Voiteluaineet	0,4	1,4
Räjähdyksineet, laatu: emulsio, louhintaräjähteet	12	48

Toiminnan aikana louhoksen reunat voivat olla pystysuorat, jotka suojataan tarvittaessa ulkopuolisten liikkumista estämään teräsverkkoaidalla, varoituskylteillä ja/tai lippusiimalla ja maavalleilla sekä lohkareilla tai muulla vastaavalla tavalla. Työmaa-alueella ulkopuolisten liikkumista estetään myös tulotien varressa varoitustauluin. Kiinteistön ja ottamisalueen rajat merkitään paaluttamalla. Alueella operointia ja kiviaineksen kuljetusta varten alueella on jo kulkureittien pohjat olemassa.

Louhokseen kertyvät sade- ja valumavedet pumpataan alueen eteläpuolelle saostusaltaan kautta. Veden laatua tarkkaillaan silmämääräisesti.

Nybyn kallioalue kuuluu Sahaojan valuma-alueeseen ja vierestä/läpi kulkee iso metsäoja. Karttatarkastelun pohjalta arvioituna louhosaltaaseen kertyvät sade- ja muu valumavesi ojaston ja maastonmuotojen kautta. Tarkoitus on näin toiminnan aikana ohjata läpi kulkevan ojaston vedet kulkemaan louhoksen ympäri, milloin välttyään turhalta pumppaukselta. Loppuvaiheessa vedet päästetään hallitusti louhokseen, milloin lopputilanteena syntyy louhosallas.

Hakemuksen mukaan alueella on koetutkimuksien perusteella hyvin tiivis kallio. Koetutkimuksien perusteella arvioidaan, että pohjaveden pumppauksissa jäädään alle 250m³/vrk.

Työmaan tuotantotoiminta tilataan ulkopuolisilla urakoitsijoilla, jotka vastaavat itse omien työntekijöidensä työnjohdosta ja työturvallisuudesta hakijan valvoessa lupaehtojen noudattamista.

Maisemointi

Ottotoiminnan päätyttyä alueen reunat tasataan, luiskataan ja annetaan metsittyä tai metsitetään. Maisemointi suoritetaan noin 1:3 2m täyttymisvesipinnan alapuolelle. Ottoalueelle muodostuu jälkitilanteena louhosallas, joka täyttyy korkeuteen n. 28,5 m. Louhinnassa louhitaan jo louhimisvaiheessa tulevia luiskia vasten ns. portaat, jotta maisemoinnissa materiaalit pysyvät luiskassa eivätkä sadevesien yms. vaikutuksesta valu alas rinnettä. Luiskaukseen käytetään louhetta ja puhtaita kaivuumaita. Pintakerrokseksi jätetään kasvualustaksi humuspitoisia pintamaita, jotka on alueelta kuorittu oton edetessä suunnitelma-alueen reunalle. Maisemointiluiskausta tehdään jo ottotoiminnan aikana mahdollisuuksien mukaan. Maisemointiin asti louhoksen reunat voivat olla jyrkkiä, jolloin ne suojataan metalliverkkoaidalla tai muulla vastaavalla. Maisemoinnin jälkeen toiminnan aikaiset aidat tai muut suojaukset puretaan pois.

Ylijäämämaiden vastaanotto

Kierrätystä ja maisemointia varten otetaan vastaan puhtaita ylijäämämaita enintään 20 000 t/a eli noin 10 000 m³ltr/a, kuitenkin maksimissaan 40 000 m³ltr luvan voimassaoloaikana. Hakemuksen mukaan ei tiedetä etukäteen mistä ylijäämämaat tulevat. Ylijäämämaat tulevat paluukyytinä. Ylijäämämaita hyödynnetään tuotannossa ja alueen jälkihoidossa. Maisemointi kuitenkin toteutetaan siten, että puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotto ei ole maisemoinnin kannalta välttämätöntä. Maisemointiin vastaanotetaan vain tarvittava määrä, ja hyötykäyttöön kaikki muu. Maisemointiin käytettävät maa-ainekset jäävät alueelle. Muu aines jatkojalostetaan ja CE- merkitään, myydään ja ajetaan pois. Vastaanotettavat maat ovat puhtaita, joita voidaan hyödyntää sellaisenaan, seulottuna tai murskattuna. Jakeet lajitellaan alueella vastaanottaessa. Maisemointiin käytettäviä ylijäämämaita saa tuoda vain kohteista, joissa ei ole ollut maaperää pilaavaa toimintaa. Lajitettävän maa-aineksen mukana alueelle ei saa tuoda rakennusjätettä. Lajitettävän maa-aineksen laatua ja puhtautta tarkkaillaan silmämääräisesti. Tarvittaessa lajitettävien maiden puhtaus varmistetaan kenttäanalyysointia- tai laboratorionäyttein ennen materiaalin tuomista alueelle.

Alueelle tuotavista ylijäämämaista tehdään kuormakirjanpitoa, josta ilmenee:

- tuoja (kuljettaja/yritys)
- päivämäärä
- kuormakoko (paino ja/tai tilavuus)
- alkuperä
- Silmämääräisesti arvioitu maalaji
- poikkeukselliset tilanteet

Ylijäämämaat lajitellaan alueelle loppukäyttötarkoituksen mukaan esim. kivennäismaat (luiskatäyttöihin), humusmaat (luiskaverhoilu, kasvualusta) sekä louhe/kivet (hyödynnetään mahdollisesti murskaamalla). Osa vastaanotettavista materiaaleista on jatkojalostettavia maa-aineksia, joista voidaan tuottaa eri lajikkeita infrakohteisiin. Vastaanottomäärät

raportoidaan ympäristöviranomaiselle vuosittain. Ylijäämämaita tuovat autot ottavat mahdollisuuksien mukaan paluukyytiin alueella jalostettua kiviainesta, jolloin vastaanotto toiminnalla pystytään vähentämään tyhjällä kuormalla ajoa ja ylimääräistä raskasta liikennettä ympäristössä.

Kaivannaisjätteet

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita syntyy arviolta 9000 m³-ktr ja kantoja ja hakkuutähteitä 500 m³-ktr. Lisäksi ylijäämämaita syntyy arviolta 40 000 m³-ktr. Kaivannaisjätteet käytetään ottamisalueiden suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin, sekä kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan ottoalueen päältä kuoritaan vähäinen moreeni- ja humuskerros, jolla ei katsota olevan haitallista vaikutusta ympäristöön. Maat kuoritaan alueen laidoille josta ne toiminnan loppuvaiheessa levitetään takaisin alueen luiskiin. Oton loputtua alue maisemoidaan ja luiskataan ja kaivuumaat käytetään hyväksi tässä toiminnassa. Pintamaiden läjityspaikat on alueen reunoilla. Pintamaavalli muotoillaan asianmukaisesti. Maa-ainesten oton loputtua vallit puretaan maisemointityössä.

Toiminnassa ei synny kaivannaisjätteitä vaan kaikki tuotteet käytetään maarakentamiseen ja humuspitoiset pintamaat sekä pilaantumattomat ja pysyvät kaivannaisjätteet käytetään alueen maisemointiin.

Vaikutukset ympäristöön

Toiminnoilla ei ole haitallista vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön. Ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan päivittäin ja mahdolliset havainnot vaikutuksista kirjataan työmaapäiväkirjaan.

Melu, värinä ja päästöt ilmaan

Louhinnassa ja murskauksessa sekä kiviaineksen lastauksessa ja kuljetuksissa syntyy kiviainespölyä ja melua. Louhintaräjäytykset aiheuttavat myös ajoittaista värinää. Energian tuotannossa syntyy vähäinen määrä savukaasuja.

Toiminnasta ei aiheudu pöly- tai värinähaittoja lähimpään asutukseen. Louhintaporauksessa syntyvän kiviainespölyn leviäminen estetään poravaunuun sijoitetun pölynkeräyslaitteiston avulla. Murskauksessa syntyvän pölyn määrää vähennetään tarvittaessa myös kastelemalla tai kuljettimia peittämällä. Ilmanlaatuasetuksen (VNA 711/2001) mukaisten pölyn raja-arvojen ylittyminen murskaustoiminnan vaikutuksesta on epätodennäköistä lähelläkin murskausaluetta. Pölyn osalta sallittu leijuma alitetaan käytettävillä murskauslaitteistoilla alle 300 metrin etäisyydellä ja käytännössä metsäkasvillisuuden ansiosta jo lyhyemmällä matkalla. Näin ollen haitat eläimille ja alueen virkistyskäytölle ja esimerkiksi metsästämiselle rajoittuvat ainoastaan louhosalueeseen eikä näin ollen estä alueen muuta käyttöä pois lukien siis toiminta-alue. Louhinnan ja murskauksen sekä niihin liittyvien toimintojen ennakoitavat ympäristövaikutukset tulevat olemaan vähäisiä ja rajoittuvat murskauslaitoksen välittömään läheisyyteen.

Tuotannosta syntyvillä murske- ja pintamaakasoilla pystytään ehkäisemään melun leviämistä. Melua vähentää huomattavasti

kallioseinämät, joiden suojaan murskauslaitos sijoitetaan. Vastaavanlaisissa kohteissa suoritettujen melumittausten perusteella voidaan todeta, että tuotannon melu ei tässä tapauksessa yllä lähellekään sille annettuja raja-arvoja. Melu on luonteeltaan tasaista, ei impulssimaista. Melua syntyy eniten murskauksessa ja sen vaikutuksia merkittävästi vähennetään sijoittamalla murskauslaitos kallioseinämien suojaan ja sijoittelemalla kasoja häiriintyvien kohteiden puolelle. Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa 25/2010 "Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuoituotannossa" on esitetty melumallinnus kuvitteellisella alueella, jolla on vastaavat toiminnot (murskaus, louhinta, rikotus) kuin Nybyn kallioalueella. Kyseisessä mallinnuksessa VNp 993/1992 asumiseen käytetyn Melun A-painotetun keskiäänitason (LAeq) ohjearvon 55 dB:n rajan etäisyys murskaus ja louhintatoiminnoista on esteettömästi etenevän melun tapauksessa n. 527 m ja kallioseinämän tai varastokasan ollessa välissä n. 330-340 m.

Nybyn kallioalueen olosuhteet eroavat mallinnettuihin kuvitteellisiin olosuhteisiin nähden siten, että kallioseinämät ja tuotekasat tulevat osaltaan estämään melun leviämistä sekä myös pintamaiden varastointikaset. Mallinnuksessa ei ole myöskään huomioitu kasvillisuuden ja puuston melua heikentävää vaikutusta. Lisäksi mallinnuksessa oleva tilanne, jossa murskauslaitos, poravaunu ja rikotuskone ovat samanaikaisesti toiminnassa, on todella harvinainen. Nybyn kallioalueen olosuhteiden ollessa mallinnuksessa oleviin olosuhteisiin verrattuna melun vaimenemisen kannalta huomattavasti paremmat, voidaan riittävällä varmuudella olettaa, että lähimpään rakennukseen ei aiheudu meluhaittaa eivätkä VNp 993/1992 määritellyt raja-arvot tule ylittymään eikä toiminnasta siis synny haittaa, joka ylittäisi Valtioneuvoston päätösten ylittäviä melu-, pöly- tai värinähaittoja lähimpään asutukseen. Koneiden ja laitteiden suojauksista ja kunnosta huolehditaan, jotta vältetään tarpeeton melu.

Päästöt ilmaan syntyvät kuljetuskalustosta, työkoneista ja aggregaateista sekä murskauksessa syntyvästä pölystä. Päästöjä ilmaan vähennetään kaluston uusimisella ja riittävillä huoltotoimilla. Käytetään parasta mahdollista tekniikkaa.

Päästöt ilmaan:

	Päästön määrä (t/v)
Hiukkaset (sis. pöly)	0,024
Typen oksidit (NO _x)	0,977
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,151
Hiilidioksidi (CO ₂)	119,85

Päästöt pohja- ja pintavesiin ja maaperään

Pois johdettavien vesien laatua seurataan silmämääräisesti, vesinäytteitä voidaan ottaa tarvittaessa. Murskaustoiminnassa käytetään vettä tarvittaessa vähäisiä määriä pölyämistä ehkäisevään kasteluun. Vesi otetaan ottoalueelta tai sen läheisyydessä olevista ojista tai painanteista, joihin on kerääntynyt pintavettä. Näin ollen alueen vesienkäsittelyllä ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta alueen lähiympäristölle.

Toiminnan aikana polttonesteet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa erillisissä suojakonteissa. Öljyt ja voiteluaineet säilytetään lukittavissa konteissa. Räjähdyksineitä ei varastoida alueella.

Poltto- ja voiteluaineiden käsittelyssä ja varastoinnissa noudatetaan erityistä huolellisuutta ja alueella on tuotantotoiminnan aikana öljynimeytysmateriaalia vahinkotilanteiden varalle. Huolellisella käsittelyllä polttoaineilla ei aiheuteta vaaraa ympäristölle. Toimintajaksojen ulkopuolella alueella ei säilytetä polttoaineita mutta mikäli siellä tullaan pitämään lastauskäytössä käytettävää pyöräkuormajaa, niin säilytetään tätä aina lukittuna tukitoiminta-alueella mahdollisen ilkvallan aiheuttaman ympäristövahingon ehkäisemiseksi. Mahdollisista öljyvahingoista, jolloin öljyä tai muuta vedenlaadulle haitallista ainetta pääsee maaperään, ilmoitetaan välittömien torjuntatoimenpiteiden lisäksi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulunkaaren ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Louhittava kiviaines ei sisällä haitallisia mineraaleja tai alkuaineita, kiintoaines laskeutuu laskeutusaltaaseen. Vesien johtaminen suoritetaan olemassa olevaan metsäojitukseen eikä vesien johtamisella aiheuteta vettymistä toisen maalla. Vesistöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan ja mahdolliset havainnot vaikutuksista kirjataan työmaapäiväkirjaan.

Jätteet

Toiminnasta syntyy arviolta 250kg/v jäteöljyä, 250 kg/v talousjätteitä ja 150kg/v ongelmajätteitä. Jäteöljyt ja ongelmajätteet kerätään lukittaviin kontteihin tai säiliöihin, ja talousjäte kerätään kannellisiin jäteastioihin. Jäteöljyt toimitetaan puhdistettavaksi jäteöljykeräykseen tai ongelmajätelaitokselle, ja ongelmajätteet toimitetaan ongelmajätelaitokselle. Talousjäte toimitetaan kaatopaikalle. Urakoitsijat toimittavat talousjätteet ja koneiden jäteöljyt niille kuuluviin sijoituspaikkoihin. Toiminnasta ei muodostu jätevesiä. Tiedot vaarallisten jätteiden varastoinnista, kirjanpidosta, kuljetuksista ja jätteiden vastaanottajasta kirjataan työmaapäiväkirjaan.

Liikenne

Keskimääräinen laskennallinen liikennemäärä kesäaikaan on n. 4 - 30 ajoneuvoa vuorokaudessa. Toiminta-alueelle kulkeva tie pidetään toimintaan soveltuvassa kunnossa. Alue on pieni eikä sen sisälle synny selkeitä kuljetusteitä murskauskäytön paikana vaihdellessa oton mukaan.

Toiminnan tarkkailu

Toiminnan käyttötarkkailuna suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä. Näytteenottoa tehdään tarvittaessa tuotantotoiminnan jälkeen ja tutkimukset tehdään akreditoitussa laboratoriossa. Polttoaine- tai öljypäästöistä raportoidaan viranomaisille sekä palo- ja pelastusviranomaiselle.

Hakemus toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta

Aloituspäätöksenä ennen toiminnan lainvoimaisuutta esitetään 10 000 eur.

Toiminnassa noudatetaan lupapäätöksiä ja niiden ehtoja. Toiminta ei vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja. Näillä perusteilla Morenia Oy hakee lupaa aloittaa toiminta vakuutta vastaan lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin sekä lin kunnan verkkosivuilla 24.4. - 31.5.2024. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen omistajille.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot lin kunnalta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Suomen Metsäkeskukselta, Metsähallitukselta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta, Fingrid Oyj:ltä, sekä Oijärven palikunnalta.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut Oulunkaaren ympäristölautakunta toimielimenään toimii lin kunnan ympäristönsuojelu- ja terveysuojeluviranomaisena. Lupahakemuksen sisällöstä on keskusteltu ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajan kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimitti lausuntonsa hakemukseen 28.5.2024, jossa lausuttiin seuraavaa:

“Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen (jäljempänä ELY-keskus) toteaa, että hakijan esittämien tietojen perusteella otettavan ja poisjohdettavan veden määrä on alle 250 m³/vrk, eikä hanke siten edellytä vesilain 3 luvun 3 §:n mukaista lupaa. Mikäli hankkeessa otettavan ja pois johdettavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, on hakija vesilain 2 luvun 15 §:n kohdan 3 mukaisesti velvollinen ilmoittamaan ELY-keskukselle vesien pumppaamisesta. Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista.

ELY-keskus katsoo, että hakijan on syytä seurata louhoksesta otettavan ja poisjohdettavan veden määrää. Mikäli otettavan ja poisjohdettavan veden määrä kasvaa, on vesilain mukaisen luvan tarvetta arvioitava uudelleen.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan maa-aineksia voidaan ottaa ilman vesilain mukaista lupaa edellyttäen, että ottaminen tapahtuu edellä esitetyt seikat huomioon ottaen sekä maa-ainelain 3 § 4 mom. määräysten, ottosuunnitelman ja muutoinkin hyvän ottamiskäytännön mukaisesti. Luvassa tulee asettaa riittävät maa-ainelain 11 §:n mukaiset lupamääräykset ja seuraavat näkökohdat tulee ottaa huomioon:

- 1. Ottoalue tulee olla hyvin merkittynä maastoon, sekä alueella tulee olla kiinteät korkomerkit, joista voidaan helposti valvoa ottotoiminnan edistymistä.*
- 2. Kaikissa toiminnoissa tulee soveltaa parasta mahdollista saatavilla olevaa käyttökelpoista tekniikkaa.*
- 3. Kallion louhinnan ja jälkihoitotyön yhteydessä on huolehdittava siitä, että maaperää tai pohjavettä pilaavia aineita ei missään toimintavaiheessa pääse maaperään eikä pohjaveteen (YSL 7 § ja 8 §). Tätä koskevat tarkemmat määräykset on liitettävä yhteiskäsittelylupaun.*
- 4. Louhoksen reunat tulee muotoilla turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi. Humuspitoista maa-ainesta ei tule levittää muodostuvan lammen välittömään läheisyyteen. Ottamisalueen jälkihoidossa tulee myös muilta osin noudattaa voimassa olevaa ohjeistusta (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30).*

Edellä esitettyjen näkökohtien lisäksi lupaviranomaisen tulee lupaharkinnassaan huomioida kokonaisuudessaan valtioneuvoston asetus

kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (9.9.2010/800).

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden ei pinta- eikä pohjavesiin kohdistuvia haittoja tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin. Mikäli vettä pumpataan muutoin kuin tilapäisesti vähintään 250 m³ vuorokaudessa, on toimenpiteelle haettava vesilain mukainen lupa (VL 3:3).

Lupapäätöksen antamisen jälkeen lupapäätös ja sen mukainen suunnitelma tulee lähettää Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle (MAL 19 §). ELY-keskus pyytää lupaviranomaista täyttämään ja lähettämään maa-ainesten ottamislupaa koskevat tiedot sähköisesti maa-aineslupapäätöksen ilmoituslomakkeella:

<https://anon.ahp.fi/layouts/Lomake.ashx?LomakeID=10045>.

Luvan haltijan on tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle otetusta aineksen määrästä ja laadusta vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. (MAL 23 a §, MAA 9 §). Luvan haltijan tulee täyttää ja lähettää ottoilmoituslomake, mikäli mahdollista sähköisesti. Ilmoitus tehdään maa-ainestenotto -ilmoituslomakkeella, joka löytyy Internet-osoitteesta: https://anon.ahp.fi/layouts/FormServer.aspx?OpenIn=Browser&XsnLocation=/Lomakkeet/maa_ainestoilmoitus.xsn&Source=https://anon.ahp.fi

Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla, jollei luvassa ole toisin määrätty (MAA 7 §). Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen pitämistä varten. Valvontaviranomaisen tulee tehdä muistio tarkastuksesta, josta käy ilmi lupamääräysten toteutuminen. ELY-keskukselle tulee varata mahdollisuus osallistua lopputarkastukseen.”

Suomen Metsäkeskus toimitti lausuntonsa hakemukseen 28.5.2024, jossa lausuttiin seuraavaa:

“Pyydettyinä lausuntona Morenia Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta Suomen metsäkeskus (jäljempänä Metsäkeskus) toteaa seuraavaa.

Lausuntopyynnön mukaan Morenia Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottamiseen, murskeen valmistukseen ja välivarastointiin lin kunnassa sijaitsevalla kiinteistöllä Takametsä RN:o 139-402- 12- 117. Lausuntopyynnön mukaan osayleiskaavassa alueen läheisyyteen on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, joka on Metsälain (1093/1996) 10 §:n mukainen kohde.

Alueesta koilliseen noin 150 metriä koilliseen on myös mahdollinen metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö. Tarkempi selvittäminen vaatisi maastotarkastuksen.

Edellä mainitulla alueella ja ottoalueesta noin 300 metriä lounaaseen on voimassa oleva Kestävän metsätalouden rahoituslain (1094/1996) mukainen ympäristötukisopimus, joka päättyy kesäkuussa 2024. Kohteet näkyvät Metsäkeskuksen avoimessa karttapalvelussa:

Ympäristötuki(arcgis.com)

<https://metsakeskus.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=53a5206b254e4098b5ea9fe5dfe84865> -> vanhan lain toteutusilmoitukset

Metsälain 3 §:n mukaan metsälaki ei estä metsätalousmaan ottamista muuhun käyttöön. Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan mainituille kohteille ei aiheudu merkittävää haittaa maa-aines- ja ympäristölupahakemuksessa esitetyistä toimenpiteistä.”

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan kuuleminen

Morenia Oy on 3.6.2024 antanut vastineen annettuihin lausuntoihin todeten seuraavaa:

*”Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus lausunto 28.5.2024
Ei huomautettavaa lausunnosta.*

*Suomen Metsäkeskus lausunto 31.5.2024
Ottotoiminnan suunnittelussa ja toiminnan toteuttamisessa otetaan huomioon lähiympäristön luontokohteet ja metsälain mukaan suojellut kohteet. Kuten metsäkeskus lausunnossaan toteaa, toiminnasta ei aiheudu merkittävää haittaa kohteille. Ei huomautettavaa lausunnosta.”*

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta myöntää Morenia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan kalliokiviaineksen ottamiseen ja välivarastointiin ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaamiseen lin kunnan Olhavan kylälle, tilalle Takametsä RN:o 139-402-12-117.

Lupa myönnetään täydennetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavin määräyksin:

Yleiset määräykset

1. Maa-aineksen ottomäärä on enintään 150 000 m³ ja ottamisalueen koko 1,45 ha. Alueella saa louhia ja murskata keskimäärin 42 000 tonnia vuodessa ja enintään 168 000 tonnia vuodessa alueelta peräisin olevaa kiviainesta.
2. Maa-ainesten otto saadaan ulottaa enintään tasoon +10,00 (N2000).
3. Ottamisalue on merkittävä selvästi (esim. paaluin) maastoon ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueelle on sijoitettava riittävä määrä korkomerkintöjä. Luvanhaltijan on huolehdittava merkintöjen säilymisestä alueella koko ottamistoiminnan ajan.
4. Naapurikiinteistöihin tulee jättää vähintään 30 metrin suojaetäisyys ottamisalueesta.
5. Luvan haltijan on ennen ottamistoiminnan aloittamista järjestettävä valvontaviranomaisen kanssa alkutarkastus ottamisalueella.

6. Luvan haltijan on nimettävä toiminnalle vastuuhenkilö, joka muun muassa osallistuu valvontatarkastuksille. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot sekä mahdolliset muutokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle.
7. Luvan haltijan on huolehdittava kaikkien alueella toimivien perehdyttämisestä tämän luvan lupamääräyksiin sekä riittävän tiedon antamisesta alueella työskenteleville, maa- ja kiviainesten kuljettajille sekä muille sidosryhmille.
8. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), mikäli jäljempänä lupamääräyksissä ei muuta määrätä.
9. Räjähdyksiä ja rikotusta saa harjoittaa maanantaista perjantaihin klo 8:00-18:00, poraamista maanantaista perjantaihin klo 7:00-21:00, murskaamista maanantaista perjantaihin klo 7:00-22:00, sekä kuormaamista ja kuljetusta maanantaista perjantaihin klo 6:00-22:00 ja tarvittaessa lauantaisin klo 7:00-18:00. Poikkeavista toiminta-ajoista tulee ilmoittaa etukäteen valvontaviranomaiselle.
10. Maa-ainestenotto on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Toiminnan aikana louhosalue on aidattava ja merkittävä varoituskylteillä vahinkojen estämiseksi.
11. Ottamistoiminta on järjestettävä siten, että maisemointitoita päästään toteuttamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ottamisalueen reunat on luiskattava 1:3 kaksi metriä luonnollisen täyttymisvesipinnan alapuolelle. Louhoksen veden täyttymistason alapuolella ja lammen välittömään läheisyyteen ei saa sijoittaa humuspitoisia maita. Louhoksen pohjalle tai reunoille ei saa jättää vaarallisia lohkaraita tai kielekkeitä. Alueelle tulee jättää toiminnan päätyttyä ajoluiska turvallisuusluiskaksi. Louhosalueen reunoille tulee jättää isoja kiviä tai rajata alue maavallilla tai aidalla.
12. Toiminta-alue on siistittävä ja saatettava toiminnan päättyessä asianmukaiseen kuntoon siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Alueelle ei saa jäädä varastokasoja eikä jätteitä.

Ylijäämämaiden vastaanotto, varastointi ja hyödyntäminen

13. Alueelle saa vastaanottaa pilaantumattomia ylijäämämaita enintään 20 000 tonnia vuodessa. Alueella saa vastaanottaa ja varastoida yhteensä enintään 40 000 m³-ktr ylijäämämaita koko luvan voimassaoloaikana. Alueelle tuotavat maa-ainekset on käsiteltävä ja toimitettava hyötykäyttöön viimeistään kolmen vuoden kuluessa alueelle tuonnista. Mikäli muualta tuotavien maiden puhtaudesta ei ole varmuutta, on aineksen käyttökelpoisuus erikseen selvitettävä tai toimitettava se muualle kyseisille materiaaleille hyväksytyyn paikkaan.
14. Alueilla ei saa ottaa vastaan maa-ainesta, jonka epäillään tai tiedetään sisältävän vieraskasvien siemeniä tai leviämiskykyisiä kasvinosia.

Vieraslajien ilmaantumista tulee seurata ja tarvittaessa ryhtyä välittömästi torjuntatoimenpiteisiin.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

15. Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kastelemalla kulkuväyliä ja kiviaineksia, sijoittamalla murskauskalusto louhoksen pohjalle ja alentamalla pudotuskorkeuksia ja ajonopeuksia. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä pölyntorjunnasta.

16. Alueelta kuorittuja pintamaita ei saa käyttää alueen täyttöihin. Ottamisalueella ei saa säilyttää jätteitä tai käytöstä poistettuja esineitä tai materiaalia. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Vaaralliset jätteet, kuten jäteöljyt, käytetty imeytysmateriaali ja akut, tulee varastoida lukituissa, tiivispohjaisissa tiloissa. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

17. Mikäli alueella säilytetään ottamistoiminnassa käytettäviä koneita tai polttoaineita, tulee säilytys- ja tankkausalueet tiivistää vettä läpäisemättömiksi valtioneuvoston asetuksen (9.9.2010/800) 9 §:n mukaisesti. Myös aggregaatin ja sen toimintaan kuuluvan polttonestesäiliön alusta tulee suojata asetuksen mukaisesti. Alueella ei saa käyttää vuotavia työkoneita tai laitteita, ja niiden kunto on tarkastettava säännöllisesti.

Polttoaineet on säilytettävä hyväksytyissä kaksoisvaippasäiliöissä tai yksivaippaisissa säiliöissä, jotka on sijoitettu nestetiiviiseen, katettuun suoja-altaaseen. Katetun suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan säiliön suurimman säiliön tilavuus. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestin, laponesto ja lukittava sulkuventtiili. Säiliöön törmääminen ja sivullisten luvaton käyttömahdollisuus tulee estää. Säiliöiden kunto on tarkastettava ennen niiden käyttöönottamista.

18. Murskauslaitteiston alusta tulee suojata tiiviiksi siten, että mahdolliset päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen estetään. Alueella on oltava helposti saatavilla riittävästi soveltuvaa imeytysainetta, esimerkiksi turvetta tai imeytysmattoja. Mahdolliset maahan joutuneet poltto- ja voiteluaineet on poistettava viipymättä ja ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle. Poltto- tai voiteluaineilla pilaantunut maa-aines on varastoitava lukituissa, tiivispohjaisissa tiloissa ja toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

19. Alueelta pois johdettavista vesistä ei saa aiheutua vahingollista vettymistä toiselle kuuluvalla alueella, haitallista kuormitusta ojiin, pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta vahinkoa ympäristölle. Mikäli hankkeessa otettavan ja pois johdettavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, on hakija vesilain 2 luvun 15 §:n kohdan 3 mukaisesti velvollinen ilmoittamaan ELY-keskukselle vesien pumppaamisesta. Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen

aloittamista. Laskeutusaltaiden toimivuutta ja riittävyyttä kiintoaineen pidättämiseen tulee seurata. Laskeutusaltaat tulee tyhjentää kiintoaineesta tarvittaessa.

20. Luvan haltijan on tarkkailtava silmämääräisesti pois johdettavan veden määrää ja laatua. Mikäli vedessä havaitaan jotain poikkeuksellista (esim. öljyä), on vedestä otettava välittömästi tarkkailunäyte. Asiasta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä veden laadun seurannasta.
21. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta ja käytettävä sitä, jotta toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.
22. Toiminta on kokonaisuudessaan toteutettava siten, että siitä ei aiheudu maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, tavanomaista enempää pöly- tai meluhaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Häiriöt ja poikkeukselliset tilanteet

23. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista tai päästöistä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisen lisäksi valvontaviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Ympäristövahingon tapahtuessa tai vahingon vaaran uhatessa toiminnanharjoittaja on velvollinen ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Tarkkailu ja raportointi

24. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava mahdollisia öljyvuotoja, sekä melun ja pölyn leviämistä ympäristöön. Murskauslaitoksen sekä muiden laitteiden ja koneiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Mikäli havaitaan vaurioita, jotka saattavat johtaa päästöjen syntymiseen, on puutteet korjattava välittömästi.
25. Toiminnasta on pidettävä työmaakirjaa, joka on pyydettyessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Toiminnasta on ilmoitettava helmikuun loppuun mennessä seuraavat tiedot valvontaviranomaiselle:
- käyttövuorokaudet ja kellonajat toiminnoittain
 - alueelle muualta tuotujen maiden määrät ja alkuperä
 - varastossa olevien maa-ainesten ja tuotteiden määrät
 - louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä ja laatu
 - toiminnassa syntyneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja toimituskohde
 - käytetyn polttoaineen laatu ja kulutus
 - ympäristön kannalta merkittävät häiriö- ja poikkeustilanteet ja korjaavat toimenpiteet
 - mahdolliset tarkkailutulokset

26. Luvan haltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava valvontaviranomaiselle edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoitus on tehtävä myös silloin kun ottotoimintaa ei ole ollut. Ilmoitus tulee tehdä ensisijaisesti sähköisesti Notto -rekisteriin. Lomake löytyy osoitteesta <https://anon.ahp.fi/> -kirjoittamalla hakukenttään teksti "MAL 23" ja painamalla hakupainiketta.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

27. Toiminnan olennaisista muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Mikäli ottamistoiminnan aikana ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle.
28. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Mikäli luvan haltija menee konkurssiin ja pesä jatkaa ottotoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle tai siirtää lupa 6 kk:n kuluessa konkurssin alkamisesta toiselle haltijalle. Ellei ilmoitusta tai siirtoa ole tehty, lupa raukeaa ja viranomainen teettää tarpeelliseksi katsomansa jälkihoitotyöt käyttämällä vakuutta. (MAL 13a §).
29. Maa-ainesten ottamisen tai lupa-ajan päätyessä luvan haltijan on järjestettävä alueella lopputarkastus, johon kutsutaan valvontaviranomainen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksen edustaja.

Päätöksen perustelut

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Kalliokiviaineksen ottaminen, louhinta ja murskaus toteutettuna lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräystenmukaisesti täyttää maa-aineslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä. Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman, eikä ottaminen tai sen järjestelyt ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toimittaessa täydennetyn hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti Morenia Oy:n kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminta ja ylijäämämaiden vastaanotto täyttävät ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta aiheudu toiminnalle asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijaintipaikka huomioon ottaen yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden

vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Suunniteltu ottamisalue ei ole ristiriidassa Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan, tai Myllykankaan osayleiskaavan kanssa. Ottamisalue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Toiminta-alueen etäisyys asutukseen ja esitetyt haittojen torjuntatoimet huomioiden ottotoiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toiminta kyseisellä paikalla täyttää luvan myöntämisen edellytykset, mikäli annettuja lupamääräyksiä noudatetaan ja muuten toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Toiminnan voidaan katsoa täyttävän myös parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on ottamissuunnitelman liitteenä. Siinä on esitetty tarpeelliset tiedot toiminnassa syntyvistä kaivannaisjätteistä, niiden varastoinnista ja hyödyntämisestä.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineksen ottomäärä, ottotaso, ottamisalue ja vuosittainen louhintaj- ja murskausmäärä ja ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene luvamukaisen ottamisalueen ulkopuolelle. Ottamisalueelle tulee merkitä riittävä määrä kiinteitä korkotasoja, jotta maa-aineksen ottamisen etenemistä voidaan seurata. (määräykset 1, 2, 3).

Suojaetäisyydet naapurikiinteistöihin on määrätty jätettäväksi alueen turvallisuuden varmistamiseksi ja toiminnasta aiheutuvien vaikutusten rajoittamiseksi (määräys 4).

Alkutarkastus on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi (määräys 5).

Valvonnan ja tiedonkulun varmistamiseksi yhteyshenkilön tiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on ennalta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Alueella toimivien perehdyttäminen ja tiedon kulun varmistaminen ovat osa ennaltavaraautumista. (määräykset 6 ja 7).

Valtioneuvoston asetuksella (800/2010) on säädetty kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista, joita toiminnassa on aina noudatettava, ellei lupapäätöksessä ole edellytetty tiukempaa ympäristönsuojelun tasoa. Toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaiset. Toiminnan työaikojen rajaamisella vähennetään toiminnasta aiheutuvaa haittaa ympäristöön (määräykset 8 ja 9).

Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) mukaan ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. Jälkihoitoon liittyvä määräys on annettu maa-ainesten ottamisen aiheuttamien maisema- ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi, alueen turvallisuuden varmistamiseksi sekä maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Louhoksen luiskaamismääräys täyttymisvesipinnan alapuolisilta osilta käyttäen kiviainesta on annettu luiskien pysyvyyden ja syntyvän vesialtaan veden laadun turvaamiseksi (määräykset 10 ja 11).

Määräykset 12, 17-18 ja 22 on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi.

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä vastaanotetun maa-aineksen alkuperästä, määrästä, lajista ja laadusta sekä maa-aineksen soveltuvuudesta alueilla käsiteltäväksi. Mikäli maa-ainesta, jonka vastaanottoon toiminnanharjoittajalla ei ole lupaa, ei palauteta takaisin maa-aineksen haltijalle, on toiminnanharjoittaja jätelain perusteella velvollinen toimittamaan maa-aineksen asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Alueella ei saa olla sellaisia muualta tuotujen maa-ainesten varastokasoja (yli kolmen vuoden varastointiaika), jotka voidaan luokitella valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista 3 §:n mukaan kaatopaikaksi (määräys 13).

Toiminnassa on otettava huomioon vieraskasvilajien torjunta. Lain vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3 §:n mukaan vieraslajia ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastaavalla tavalla käsitellä siten, että se voi päästä ympäristöön (määräys 14).

Lupamääräys 15 on annettu, jotta toiminnasta aiheutuva haitta ympäristölle olisi mahdollisimman vähäinen. Toiminta kokonaisuudessaan on järjestettävä sellaiseksi, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti luvassa on annettava tarvittavat määräykset mm. jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä. Jätehuolto tulee toteuttaa asianmukaisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu maaperän pilaantumista, alueen roskaantumista eikä muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle (määräys 16).

Määräykset 19 ja 20 on annettu louhoksen kuivatusvesien pumppauksesta ja johtamisesta aiheutuvien mahdollisten haittojen välttämiseksi. Hakija on vesilain mukaisesti ilmoitusvelvollinen, mikäli hankkeessa otettavan ja pois johdettavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa (määräys 21).

Määräyksellä 23 varmistetaan tiedonkulku ja riittävän nopeat korjaavat toimenpiteet tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua suurta haittaa.

Toiminnan tarkkailuvelvoite ja mahdollisesti syntyvien laitevikojen yms. vaurioiden välitön korjausvelvoite on annettu sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu suoria valumia maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen (määräys 24).

Lupamääräykset 25 ja 26 on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi sekä valvonnan järjestämiseksi. Raportointitietojen perusteella voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta suhteessa annettuihin määräyksiin.

Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. Toiminnan lopettamista ja lopputarkastusta koskevalla määräyksellä halutaan varmistua siitä, että alueella on tehty tarvittavat toimet alueen

tulevaa käyttöä varten. Tarkastuksella varmistetaan mm. se, että toimintoihin liittyneet ympäristöriskit on poistettu ja alue on siistitty (määräykset 12, 27 ja 29).

Maa-ainelain 13 a §:n mukaan jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Maa-ainelain 16 a §:n mukaan jos luvan haltija on asetettu konkurssiin eikä lupaa kuuden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta ole 13 a §:n mukaisesti siirretty toiselle tai konkurssipesä ole ilmoittanut jatkavansa luvan tarkoittamaa toimintaa, lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen raukeaa ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-ainemäärän osalta (määräys 28).

Vastaus Pohjois-Pohjanmaan ELY -lausuntoon

Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 3, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 26 ja 29.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 30.6.2034 saakka, johon mennessä kaikki ottamisaluetta koskevat jälkihoitotyöt on suoritettava.

Päätöksen täytäntöönpano

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta (MAL 21 § ja YSL 199 §).

Lupaviranomainen katsoo, että toimittaessa lupamääräysten ja ottamissuunnitelman mukaan, toiminnan aloittaminen lupapäätöstä noudattaen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Luvanhakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Ennen toiminnan aloittamista tulee asettaa päätöksessä määrätyt vakuudet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39-40, 42-45, 47 a, 48-49, 52-53, 62, 66, 70, 83, 85-87, 96, 111-114, 123, 167-170, 190-191, 199, 205 § ja liite 1.

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4 ja 11-15 §.

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 1a, 3-7, 10-14, 16a, 19-21, 23a ja 23b §.

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4 ja 6-9 §.

Jätelaki (646/2011) 1, 6, 8, 12-13, 28-29, 31, 72, 91 ja 118-123 §.

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 2, 13, 33, ja 36 §.

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §.

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 3 §

Vesilaki (587/2011) 2 luku 15 §, 3 luku 3 §

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3 §.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan (24.2.2022 § 20) hyväksymä maksujen määräytymisperusteet.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan (25.4.2024 § 28) hyväksymä maksujen määräytymisperusteet.

Hailuodon, lin, Kempeleen, Lumijoen, Oulun ja Pudasjärven jätehuoltomääräykset, Seudullinen jätehuoltojaosto 15.09.2022 § 11.

Asian valmistelija

Camilla Vihanta, ympäristötarkastaja p. 050 395 0366

Vakuus

Luvan haltijan tulee jättää Oulunkaaren ympäristölautakunnalle lupamääräysten noudattamiseksi vakuus (MaL 12 §). Oulunkaaren ympäristölautakunta hyväksyy hakemuksessa esitetyn vakuuden suuruuden.

Vakuuden määrä lupamääräysten noudattamiseksi on:

15 000 euroa

Vakuuden on oltava voimassa vähintään 31.12.2034 saakka. Oulunkaaren ympäristölautakunnalla on kustannustason oleellisesti muuttuessa oikeus tarkistaa vakuuden suuruus.

Luvan hakijan tulee jättää maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen vakuus, jotta lupapäätöstä voidaan noudattaa ennen kuin se on saanut lainvoiman. Oulunkaaren ympäristölautakunta hyväksyy hakemuksessa esitetyn vakuuden, jonka suuruus on **10 000 euroa**. Tämä vakuus palautetaan, kun päätös on saanut lainvoiman ja tässä lupapäätöksessä määrätty MaL 12 §:n mukainen vakuus on asetettu.

Maksut

Lupahakemuksen käsittelymaksu

Tämän luvan käsittelymaksu on **2816,50 €**.

Maksuissa noudatetaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 24.2.2022 § 20 vahvistamia maksuperusteita, jonka mukaan maa-ainesluvan käsittelymaksu on hakemuksessa esitetyn tilavuuden mukaan 10,68€/1000 m³, kuitenkin vähintään 400,00 € ja enintään 5260,00 €. Yhteisen maa-aines- ja ympäristöluvan käsittelymaksu lasketaan maa-aines- ja ympäristölupataksan mukaan. Maa-ainesluvan maksuun lisätään ympäristölupataksassa kyseiselle toiminnalle määrätty maksu, johon on tehty 30 % alennus.

Valvontamaksu

Lisäksi luvan haltijan on maksettava jälkihoitotöiden hyväksymiseen saakka voimassa olevan taksan mukainen maksu, joka luvan myöntämishetkellä on 7,97 €/1000 m³, kuitenkin vähintään 345 euroa ja enintään 4120 euroa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä säädetyllä julkisella kuulutuksella (MAL 19 § ja YSL 85 §). Tieto kuulutuksesta julkaistaan Pudasjärven kaupungin ja lin kunnan verkkosivuilla.

Ote pöytäkirjasta:

Morenia Oy

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Suomen Metsäkeskus

Fingrid Oyj

lin kunta

Metsähallitus

Oijärven paliskunta

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Ympäristöjohtajan päätösesitys:

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.